

— Ta'til ham o'qish, — deydi
qoraqalpog'istonlik tengdoshlaringiz.

5-bet

2008-yil
16-iyun
N:24
(66669)

Aziz o'quvchilar!

Eng sevimli va eng arzon
gazetangizga yilning ikkinchi
yarmi uchun

OBUNA

davom etmoqda. Istalgan aloqa bo'limlarida
qadrondon gazetangizga obuna bo'lishingiz mumkin.

OROMGOHLAR CHORLAMOQDA

Xalq ta'lifi vazirligining «Mehribonlik» yozgi sog'lomlashtirish oromgohining 1-mavsumida dam olish uchun Navoiy, Samarqand, Sirdaryo, Toshkent viloyatlari va poytaxtdagi «Mehribonlik uylari»ning eng namunali va a'lochi tarbiyalanuvchilari yo'l oldilar.

GULSHANDA SPORTSEVARLAR

Qarshi shahridagi Gulshan mahallasida zamonaviy bolalar sport majmui qad rostlagan. Mahalla bolalarining bo'sh vaqt shu yerdagi sport to'garaklarida o'tadi. Yaqinda shahar hokimligi tomonidan yosh sportchilarga sport kiyimi va anjomlari topshirildi. Kam ta'minlangan oilalarning farzandlari uchun pul qo'yilgan omonat daftarchalari bolalarni yana-da xursand qildi.

BOG'DA BOLALAR GAVJUM

Ayni ta'til kunlarida Samarqanddagi «Yoshlik» istirohat bog'i bolajonlar bilan gavjum bo'lmoqda. Bu yerda 20 dan ortiq attraksion, kompyuter va turli o'yingohlar dam oluvchilar xizmatida.

Mana, aziz o'quvchilar, intiqib kutilgan ta'til kunlarini ham boshlab yubordingiz. Darsliklar bilan liq to'la papkalarni bir chekkaga qo'yib, mazza qilib dam olishga kirishib ketgandirsiz-a?

Sevimli gazetangiz «Tong yulduzi» ham siz bilan birga ta'tilga chiqdi. «Endi uch oy davomida gazeta o'qimas ekanmiz-da», deya xavotirga tushmang. Gazeta odatdagidek haftaning har dushanbasida «eshigingizni taqillatib» boraveradi. Faqat uning sahifalarida hikoya va ertaklar, qatra, she'r, tarjima va xandalarga yana-da kengroq o'rinn ajratiladi, xolos. Maqsadimiz, ta'til kunlaringizning mazmunli, maroqli o'tishiga biroz bo'lsa-da, hissa qo'shishdir.

Shu maqsadda tengdoshlaringizning «Bizning to'garak» sahifasiga yo'llagan ijod namunalaridan e'tiboringizga havola qilyapmiz.

«BIZNING

BIROVGA CHOQAZISANG...

(Ertak)

Rivoyat qilishlaricha, qadimda bir darvesh bo'lgan ekan. Qishloqma-qishloq yurib, «Kimki qilsa o'ziga...» deya xirgoysi qilgancha rizqini terib yurarkan.

Qishloqlardan birida badavlat bo'lsa-da, xasislikda nom chiqargan bir oila yasharkan. Darveshning xirgoysisini eshitgan boyvuchcha ayol: «Shu darvesh ham juda jonga tegib ketdi-da», deya kulchalaridan biriga zahar qo'shib, tandirga yopibdi. Uning shum niyatidan bexabar darvesh issiqliqina kulchani qopiga solib, yo'lida davom etibdi. Shu payt ko'chada o'ynab yurgan bolakaylar uning qopini tortqilab, tegajoqliq qila boshlashibdi.

— Qorinlaring ochiqdimi, mana sizlarga issiqliqina non, — deya ularga kulchani uzatibdi saxiy darvesh.

Bolalardan biri chaqqonlik bilan uning qo'lidan kulchani tortib olibdi-da, do'stariga bir tishlam ham bermay yeya boshlabdi.

Bolakaylar uy-uylariga tarqalishibdi.

Kulchani bir o'zi paqqos tushirgan bola boyning o'g'li ekan. Kechga borib, qornida qattiq og'riq turibdi. — Ko'chada nima yeganding? — so'rabdi onasi xavotirlanib.

— Bir darveshning qopidan issiqliqina kulcha olib yegandim, — debdi bolakay og'riqdan ingrab.

— Voy sho'rim, — deya dahshatdan qichqirib yubordi ayol. Kuchli og'riq azobidan holdan toygan bolakay onasining tizzasiga boshini qo'ygancha, jon taslim qilibdi. Onaizorning faryodi yer-u ko'kni larzaga solibdi...

Ko'chadan darveshning: «Kimki qilsa o'ziga...» deya xirgoyi qilgan xazin ovozi eshitilibdi.

Moinurbonu YUSUPOVA

RAYHON VA ATIRGUL

(Ertak)

Xonada ajoyib hidlarini taratib turgan gullarning qizg'in suhbatiboshlanibdi.

— Men hammangizdan ko'rkamman, hidim juda xushbo'y, — deya so'z boshlabdi Atirgul viqor bilan.

— Yo'q-yo'q, men sendan chiroyliroqman, — e'tiroz bildiribdi Chinnigul. — Sening tikonalaring bor, odamlarga ozor yetkazasan. Men esa juda beozorman. Shuning uchun ham odamlar meni sevib, bayramlarda yaqinlariga sovg'a qilishadi...

— Maqtanavermanglar, — suhbatga qo'shilibdi Gulsavsar chiroyli yaproqlarini ko'z-ko'z qilib, — ko'rk-u tarovatda hech biringiz mengayetolmaysiz.

Rayhon esa bir so'z demay turaveribdi.

— Biznikidek chiroyli gullarning yo'qligi uchun suhbatimizga qo'shilolmay turibsan-da, — masxaralashibdi uni gullar...

Oradan bir necha kun o'tibdi. Guldondagi gullar so'lib qolibdi. Uy sohibasi ularni tashlab yuboribdi. Rayhonni esa quritish uchun oshxonaga qo'yibdi. Kamtarligi uchun rayhon odamlarga sevimli bo'lib qolgan.

Shahlo FAYZULLAYEVA

TO'GARAK

VAFODORLIK TIMSOLI

(Voqeiy hikoya)

Ko'pchilik bolaligida itlardan qo'rqadi. Menda esa aksi bo'lgan, itlarni yaxshi ko'rardim. Ayniqa, «Sherxon» laqabli kuchugimiz menga juda yoqardi. Bunga quyidagi voqeabab bo'lgandi:

Yoz kunlarining birida dadam, men, singlim «Bo'zsuv» daryosiga cho'milgani borgandik. Sherxonni bog'lab qo'yidik. Odamlarni qo'rqtib yubormasligi uchun uni daraxtga

Suv juda sovuq bo'lGANI sababli, singlim ikkimiz uzoq cho'mila olmadik. Dadam esa suzib, qirg'oqdan ancha olislab ketdilar. Ularning suvga sho'ng'iganlarini ko'rgan singlim xavotirlanib, yig'lab yubordi. Bu holdan Sherxonning ham tinchi buzildi. Mahkam qilib bog'langan arqonini qanday yechib yuborganini bilmayman, o'zini suvga otdi. Aslida u svuni, cho'milishni unchalik xush ko'rmasdi. Lekin shu tobda orqa-oldiga qaramay o'zini suvga otdi va bir zumda dadamning yoniga suzib bordi. Suvga sho'ng'ib-sho'ng'ib cho'milayotgan dadam unga cho'kayotgandek tuyulgandi, chog'i. Sherxonning maqsadini anglagan dadam suvdan chiqdilar va mehr bilan uning boshini silab qo'yidilar.

Meni til-zaboni yo'q jonivorning sezgirligi, jonkuyarligi, vafodorligi hayratlantirdi. Vaholanki, gohida biz aqliraso insonlar bir-birimizdan mehrimiz, ko'magimiz, ozginagina e'tiborimizni ayaymiz. Aslida tabiatning bir bo'lagi bo'lmish jonivorlardan o'rganadigan xislatalarimiz ko'pligini tan olmay, ilojimiz yo'q.

Shu voqeabab, itlarni «vafodorlik timsoli», deya atay boshladim.

Muxlisa TO'LAGANOVA

SIR OCHILDI

Sinfimizda Hasan-Husan ismli aka-ukalar o'qishadi. Hasan algebradan, Husan esa ona tilidan biroz oqsashardi.

Keyingi paytlarda aka-ukalar har ikki fandan ham yaxshi o'qiy boshlashdi.

Sinf rahbarimiz xursand.

Bir kuni ona tili darsida ustoz Husanni doskaga chaqirib, uy vazifasini so'ray boshladilar. Uning dadil-dadil javob berayotganini sinchiklab kuzatib,

aslida Husan emas, Hasan javob berayotganini sezib qoldik. Shu tariqa

«a'lochi» aka-ukalarning siri fosh bo'ldi.

Nargiza YUSUPOVA

Dilobar SOYIBJONOVA,

Toshkent viloyatidagi 3-

maktabning 7-«V» sinf

o'quvchisining chizgan rasmi.

Qadrli bolajonlar! Agar yodingizda bo'lsa, gazetamizning o'tgan sonlaridan birida «Yashil patrulni bilasizmi?» sarlavhasi ostida poytaxtimizning Sergeli tumanida faoliyat olib borayotgan «Yashil patrul» harakati a'zolarining xayri ishlari haqida hikoya qilgan edik.

Mazkur harakatni qo'llab-quvvatlash maqsadida, sevimli «Tong yulduzi» gazetangiz ham yaxshi tashabbus bilan maydonga chiqdi. Sergeli tuman hokimligi bilan hamkorlikda «Yashil patrul» respublika ko'rik-tanlovini tashkil etdi. Maqsadimiz, yashil patrulchilar viloyatlarda ham tashkil etilib, obodonlashtirish va ko'kalamzorlashtirish ishlarida faol ishtirok etishsa. Bu esa juda oson. Do'stlarining bilan birlashib maktabingiz, mahallangiz atrofining tozaligini saqlab, chiqindilar to'planishiga yo'l qo'y mang. Hech

BIR TUP KO'CHAT EKDINGMI?

bo'lmasa, bir tup mevali va manzarali ko'chat eking. Sizning safingizga do'stingiz qo'shilsa, yanayam yaxshi. Ekkан niholingiz yaproq yozganini ko'rganingizda, shunday quvonasizki, buni so'z bilan ifodalash qiyin.

Yuqorida suratlari aks ettirilgan bolalar harakatning faol a'zolaridir. Ular maktablarida «baklashka»lar, qog'ozlar va boshqa chiqindilar uchun maxsus joylar tashkil etishdi. Ularni topshirib, topgan pullariga mahalladagi keksalar va nogironlar uchun sovg'alar olishdi. Ayrim o'quvchilar esa muktab kutubxonasi uchun yangi kitoblar tuhfa etishdi. Harakat a'zolarining bir shiorlari bor: «Yerda yotgan har narsa chiqindi emas, aql bilan qaralsa – ne'mat».

poytaxtimizning 2200 yillik to'yiga hozirdanoq puxta tayyorgarlikni boshlab yubordilar. Ular o'z tumanlarini eng obod va ko'rkan tumanga aylantirishga qattiq bel bog'laganlar. Kelgusi yilda Toshkentimizga ko'plab nufuzli mehmonlar tashrif buyuradilar. Umid qilamizki, obod va go'zal poytaxtimiz ularda katta taassurot qoldiradi.

Aziz o'quvchi do'stim! «Yashil patrul» harakati borasidagi o'zingizni qiziqtirgan savollar haqida so'rang. Tahririyat xodimlari barcha maktublarga javob yo'llashni o'z zimmalariga oladilar. O'z hududingizdag'i ko'kalamzorlashtirish ishlari borasidagi yangiliklar haqida bizga yozib yuboring. Biz uni ommalashtiramiz. Keyin esa sergelilik tengdoshlaringiz kabi sovg'alarga ham ega bo'lasiz. Xayri ishda barchangizga omad yor bo'lsin!

Yusuf ABDULLAYEV

OZ-OZ O'RGANIB DONO BO'LUR

Donodan so'radilar:

- Qahramon bo'lish uchun nima qilmoq kerak?
- Vatanni sevishning o'zi qahramonlikdir, - javob qildi dono.

So'radilar:

- Har qanday odam kamolotga erisholadimi?
- Inson – mo'jiza. Shunday ekan, u o'zini o'zgartirishga qodir.

Buning uchun chinakam

istak, qanoat, sabr, toqat va hatto o'zida jismoniy kuch ham topa bilishi kerak.

Olam ulug' kishilarga boy. Har bir qishloqning o'z ulug'larini bor. Sen ham shundaylardan bo'lishga harakat qil.

Barcha insonlar bir xilda yaratiladi, ammo shakllanish jarayoni har xil kechadi. Yaxshi muhitga intilgan inson el-u yurtning obro'li kishisiga aylanadi.

Inson bo'lish – eng katta san'at. Bu san'atni yoshlikdan egallagan kishi chinakam baxtli yashaydi.

Olim, shoir, qonunshunos bo'lish mumkin, lekin xalq aytganidek, «Odam bo'lish qiyin». Ana shu «qiyin tog» dan o'ta olsang, marra seniki.

O'z yo'lini topmagan insonning toshchalik qadri bo'lmaydi.

Chin inson bo'lsang, oila, el-u yurtning bezagiga aylanasan.

«QORAQALPOG'ISTONLIK O'QUVCHILAR HAM «TONG YULDUZI» NI O'QISHADI»,

O'quv muassasalarida sinov davri davom etmoqda. Yil davomida namunali xulqi va a'llo o'qishi bilan sinfdoshlariga o'rnak bo'lgan o'quvchilar hech qiyalmay sinovdan muvaffaqiyatli o'tmoqdalar.

Ayni imtihon pallasida biz Qoraqalpog'iston Respublikasida xizmat safarida bo'ldik. Safardan maqsad, mazkur o'quv yilida qoraqalpog'istonlik o'quvchilar qanday yutuqlarni qo'lga kiritganliklarini bilish edi.

deydi Qoraqalpog'iston Respublikasi Xalq ta'limi vaziri Begdulla SULTANOV.

Qoraqalpog'iston Respublikasi bo'yicha maktablardagi, maktabdan tashqari ta'lim muassasalarida va boshqa vazirliliklar, tashkilotlar tomonidan tashkil etilgan to'garaklarga 55 mingga yaqin o'quvchilar jalb qilingan.

Qoraqalpog'iston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi tomonidan «Ta'lim to'g'risida»gi Qonun va «Kadrlar tayyorlash milliy dasturi» talablarining ijrosi yuzasidan qator ishlari olib borildi. Ushbu dasturning uzviy davomi bo'lgan «2004 – 2009-yillarda maktab ta'limini rivojlantirish Davlat umummilliy dasturini amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida»gi qarorning qabul qilinishi bilan ta'lim sohasini rivojlantirishga alohida e'tibor qaratildi.

Respublika bo'yicha 760 ta maktabdan 626 ta maktab manzilli dasturga kiritilib, shundan 33 ta rekonstruksiya qilish, 230 ta maktabni kapital ta'mirlash va 148 ta maktabda joriy ta'mirlash ishlari olib borish belgilandi.

Yoshlarning huquqiy savodxonligini oshirish, ona Vatanga muhabbat va sadoqat tuyg'ularini shakllantirish maqsadida, Qoraqalpog'iston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi, «Kamolot» YOIH, «Mahalla» jamg'armasi va boshqa tashkilotlar hamkorligida uchrashuvlar o'tkazildi. Yoshlar o'zlarining qiziqtirgan savollariga javob oldilar.

AQJIBEK

O'zbekiston Aloqa va axborotlashtirish agentligi Bosh direktori A.Aripov imzosi bilan tasdiqlangan diplom nafaqat Aqjibek Berjanova uchun, balki qoraqalpog'istonlik o'quvchilarning ham yutug'i bo'ldi. U «Internet festivali – 2007» g'olibiga aylandi.

Aqjibek 11-sinfni muvaffaqiyatli tugatayapti. Uning orzusi kelajakda qaysi kasbni egallamasin, Vatanga xizmat qiladigan yaxshi inson bo'lish.

Nukus shahridagi qoraqalpoq, qozoq, rus sinflaridan iborat 4-maktabga kirib borganimizda, «Diqqat, imtihon!» degan yozuvga ko'zimiz tushdi. Eshik oldida esa maktab direktori Anjim Salabayeva kutib oldi.

TA'TIL HAM O'QISH

olishga intiluvchan. Birgina san olimpiadasida 11 nafar o'quvchi ishtirot etib, shundan 4 nafari Respublika miqyosiga chiqibdi.

O'quvchilar bilimdon bo'lish bilan birga, chaqqon, sog'lom bo'lishga intiladilar. «Sport malikalari – 2008» sport musobaqalarida 2-sinf o'quvchisi Jazlin Ametova o'quvchilardan ustun kelgan bo'lsa, 7-sinf o'quvchisi Ilyos Seytnazarov O'zbekiston Respublikasida o'tkazilgan ochiq championatda g'olib bo'lib, maktabdoshlarini birdek xursand qildi.

Respublikada 406 ta maktabgacha ta'lim muassasalarini bo'lib, ularda 33 mingdan ortiq bolajonlar tarbiyalanadilar. Ularning sog'lig'ini mustahkamlash, yoshligidan nogiron bolalarga ta'lim-tarbiya berish maqsadida, 31 ta maxsus sanatoriya bolalar muassasalarini tashkil etilgan. Ularda 4 mingdan ortiq bolalar ta'lim olmoqdalar.

Bog'chaga bormaydigan bolajonlarni maktabga tayyorlash maqsadida, «Yakshanba maktablari» maktabdan tashqari muassasalarda, mahallalarda qisqa muddatli guruuhlar tashkil etilgan.

8 yoshidan musiqaga mehr qo'ygan Ahilbek Piyozov 4-qozoq sinfini yakunlamoqda. U «Yangi avlod – 2007» bolalar ijobiyoti festivalida o'zining sevimli do'mbirasi bilan ishtirot etdi va g'olib bo'ldi.

– 2004 – 2007-yillarda Respublika bo'yicha 21 ta maktab yangidan qurildi, 119 ta maktab kapital rekonstruksiya qilinib, 126 ta maktabda kapital, 78 ta umumta'lim maktablarida joriy ta'mirlash ishlari olib borildi va foydalishiga topshirildi, – deydi

Qoraqalpog'iston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi «Ta'lim jarayonini ta'minlash» bo'limi boshlig'i Jeniboy Turdiyev.

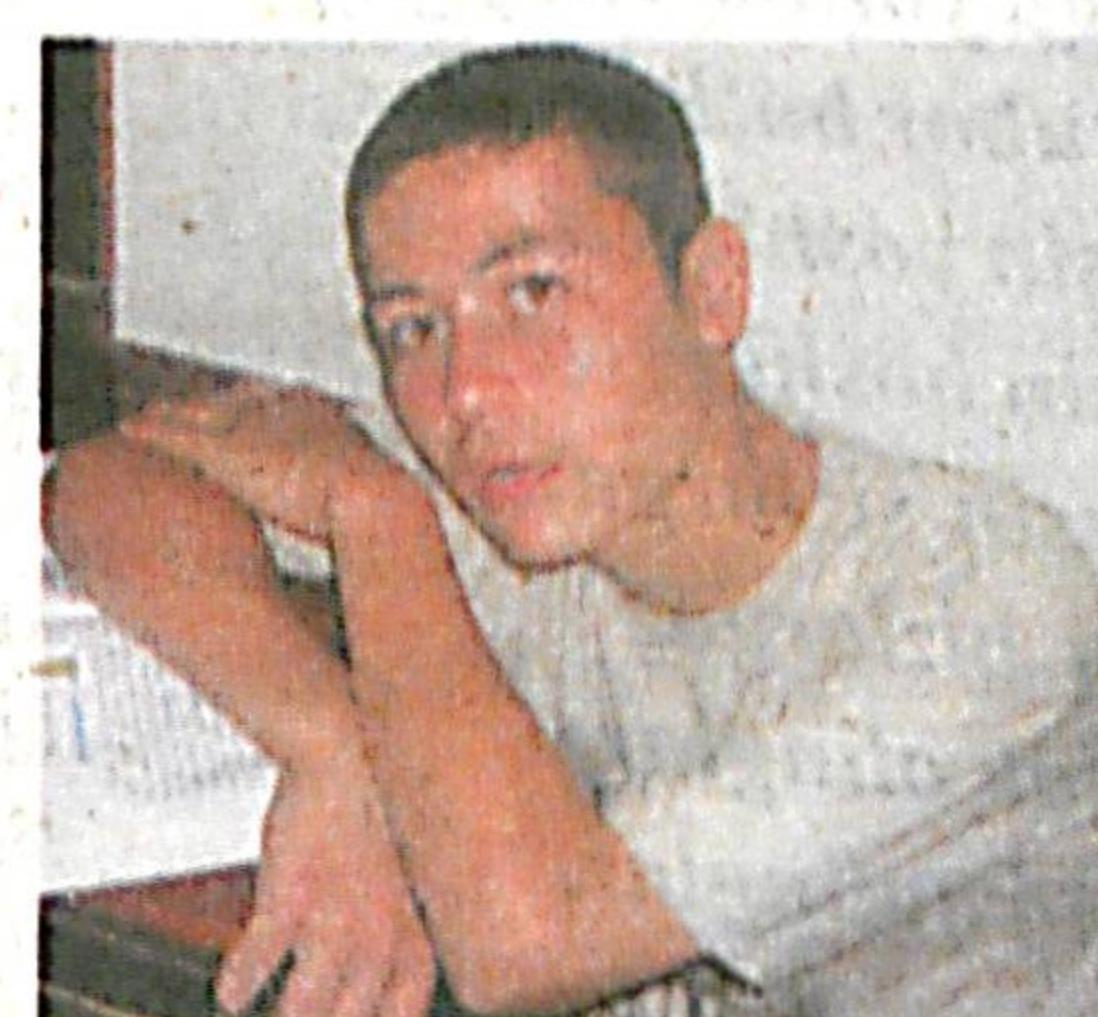
«OTAM, ONAM VA MEN CHAQQONMIZ»,

deydi Nukus shahridagi 38-maktabning 4-«V» sinfi o'quvchisi Shahnoza JUMABOYEVA.

– Ana shu nomli tadbirda bizning oilamiz sog'lom va chaqqon ekanligini isbotladi.

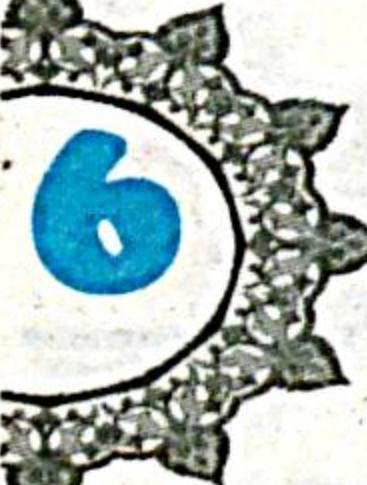
Jeketerak mahallasidan ishtirot etgan 20 nafar oilalar ichida bizning oilamiz a'zolari g'oliblikni qo'lga kiritdik. Ayniqsa, akam Navro'zning epchilligi hammani hayron qoldirdi.

Tez va ifodalı o'qishdan tortib, sport musobaqalarida va hatto pazandachilik sirlarida ham barchamiz birinchı bo'ldik.

Pedagoglar, ota-onalar, maktab o'quvchilarini ishtirotida darsliklar va o'quv qo'llanmalarining yarmarkasi o'tkazildi.

Ta'lim qoraqalpoq tilida olib boriladigan maktablar uchun «Odobnoma» darsliklarini chop etishda qoraqalpoq xalqining tabiat, milliy qadriyatlar, urf-odatlarni hisobga olish, shuningdek, ta'lim o'zbek, rus, qozoq va turkman tillarida olib boriladigan maktablarning 5-9-sinflari uchun Qoraqalpog'iston tarixi, 7-8-sinflar uchun Qoraqalpog'iston geografiyasini darsliklarini tarjima qilish va chop etish bo'yicha takliflar olindi.

Olti yoshli qizaloqning o'ndan ortiq kitobi chiqibdi, desak ishonasizmi? Yo'q, deyishga biroz shoshilmang.

Gap kim haqida borayotganini bilsangiz, bo'lishi mumkin, deb yuborishingiz tayin. Hikoyamiz qahramoni bolalarning sevimli shoirisasi Kavsar opa Turdiyeva asli adabiyotchilar sulolasidan.

Shundan nami,
adabiyotga bolaligidan
me h r
qo'ygan.
Jajjigina
qizaloq
ilmiy ish
b i l a n
mashg'ul
o l i m a
onasining
y o n i d a
kuymalanar,
mitti-mitti
ertaklar, hikoyachalar
yozardi. Onasi esa ularni
jamlab, kitobcha holiga
keltirardi-da, ustiga
«Kavarsing birinchi kitobi»,
«Kavarsing ikkinchi kitobi»,
deb yozib qo'yaverardi. Shu
tariqa ertakchi qizning
«kitob»lari soni o'ntadan
oshibdi...

— Bolaligimda juda ko'p
kasal bo'lardim, — deya
xotirlaydi shoira.
— Shifokorlarning har bir
sanchgan ninasi uchun
onam bittadan ertak o'qib
berardilar. Ishonasizmi,
ko'proq ertak eshitish
uchun tez-tez kasal
bo'lishga ham,
shifokorlarning nina
sanchishlariga ham rozi
edim.

Onamning yaqin bir
dugonalari bo'lib, uyida
juda ko'p kitoblari
bo'lardi. Bir kuni bizni
uyiga taklif qilib: «Qizim
katta bo'lib goldi, endi
uning kitoblarini Kavarga
berib yuboraman», deb
qoldi. Ularnikidan to'rt

MAHALLAM BOLALARINING TILAKLARI

Oltin sandiq ochildi,
Undan tilak sochildi.
Hammaga katta-kichik,
Ulashaylik yaxshilik.
Ha yaxshi-yu ha yaxshi,
Yaxshi so'zlar ko'p yaxshi.
Yaxshi so'zlar so'zlaylik,
Bir-birimiz o'ylaylik.
Oyim bizdan aylansin,
Buvim bizdan aylansin,

biror
she'r i
qolmagan...

O'rtta
maktabni
muvaffa-
qiyatli

famomlab, oliy ma'lumotni
Sankt-Peterburg shahrida olgan
Kavsar opa bolalar adabiyotidan
sira yiroqlashmadi. «So'nggi davr
o'zbek bolalar adabiyotida
ma'naviyat masalalari»
mavzusida nomzodlik
dissertasiyasini yoqlab, filologiya
fanlari nomzodi bo'ldi. Hozirda
doktorlik ishini himoya qilish
uchun astoydil izlanyapti.

CHO'ZILIB KETGAN MASHG'ULOT

Yodimda bor, tahririyatimiz
qoshida faoliyat ko'rsatayotgan
«Yosh qalamkashlar» to'garagi
mashg'ulotlaridan biriga Kavsar
opani taklif qilgandik. Uchrashuvimiz shu darajada
qiziqarli, maroqli o'tganidan bir
soatlik mashg'ulotimiz naq to'rt
soatga cho'zilib ketganini sezmay
ham qolibmiz.

O'shanda opaning nafaqat
ijodiga, balki san'atiga, she'r

Uyimizga juda ko'p,
Shirinliklar joylansin.
Taq-taq qilar poshnalar,
Tilak ayting, oshnalar.
Tilak ayting, dugona,
Bizlarga yo'q begona.
Tinchlik bizga yor bo'lsin,
Osmon beg'ubor bo'lsin.
Mingga yetsin yoshingiz,
Omon bo'lsin boshingiz.
Ko'z tegmasin sizlarga,
Sizlarga-yu bizlarga.
Ko'proq tilak olinglar,
Xayr, yaxshi qolinglar.

xalta kitob olib kelgan kunimiz
tuni bilan uxlamat
chiqqanman, desam
ishonavering. Rang-barang
suratli, chiroqli kitobchalarini
xonamning o'rtasiga yoyib
olib, yeb qo'ygudek
bo'lgandim o'shanda. Oyim
ikkimiz ularning barini o'qib
chiqqanmiz. Ayniqsa, Agne
Bartoning men yod olmagan

o'qish mahoratiga ham qoyil
qolgandik. She'rlaridan
o'qiganida nafaqat o'quvchilar,
balki tahririyatimiz xodimlari
ham maroq bilan tinglashganini
hamon eslab yuramiz.

Ayni damda Toshkent
pediatriya tibbiyot instituti
pedagogika, psixologiya, o'zbek,
rus va lotin tili kafedralariga
mudirlik qilib kelayotgan Kavsar
opa juda sermahsul ijod
qilyapti. «Varrak»,
«O'y n a y a p m a n ,
o'ylayapman», «Qush bo'lib
uchgan ona», «Hayvonot
bog'i», «Obod mahallam
bo'ylab» kabi o'nlab kitoblari
kutubxonamizdan munosib
o'rin olgan. «Orzular ro'yob
bo'lgan kun», «Yozma ish»,
«Ma'naviyatlari bo'laylik»,
«Kasal bo'ldim ta'tilda» kabi
ssenariylari bolalarning
sevimli ko'rsatuvi

publitsistik va adabiy-tanqidiy
maqlolar muallifi hamdir.

Ijodkorlardagi bir fazilatni
juda qadrlayman, qayerda
bo'lmasisin, qalbida adabiyot-
ga, she'riyatga ishtiyoy
bo'lgan insonlarni qo'llab-
quvvatlashga intilishadi.
Kavsar opa ham institut
talabalari orasidagi yosh
ijodkorlarni «Nishona»
to'garagiga jamlab, ularga
ustozlik qilib kelyapti.
To'garak a'zolari ijodidan
namunalalar jamlangan ushbu
«Kuylayotgan yoshlikning
tori», «Chorlar bizni
«Nishona»miz» nomli
to'plamlar chop etilganda,
shogirdlarining quvonchiga
opa ham chin dildan sherik
bo'lgandi.

Kavsar opaning uzoq yillik
samarali mehnatlari hukuma-
timiz tomonidan munosib

VATAN

O'zbekiston vatanim,
Gullarga boy maskanim.
Bepoyon dasht-u dalam,
Gulla, yashna chamanim.

Bag'ringda o'smoqdaman
Ta'lim olib behisob.
Bilimlarning konisan,
Muqaddas tengsiz kitob.

Charosxon
TOSHPO'LATOVA,
Surxondaryo viloyati,
Sariosiyo tumanidagi
36-maktabning 7-sinf
o'quvchisi

O'ZBEKNING QONIDA BOR

Qatorida qirqa nor,
Har yaprog'i ming chinor.
Vafo, mardlik, tanti, or
O'zbekning qonida bor.

Hayot asli tijorat,
Savdolardan iborat.
Ko'ksidagi jasorat –
O'zbekning qonida bor.

Dilida yo'q raqobat,
Orzulari qatma-qat.
Kamtarinlik, oqibat –
O'zbekning qonida bor.

Buyuk elning qudrati,
Boshlagan imorati.
Yoshlarning shijoati,
O'zbekning qonida bor.

Halollig-u pok niyat,
Tilida ezgu oyat.
Matonat, nomus, uyat –
O'zbekning qonida bor.

Dilida yangrar surur,
Ko'ngli osmon, tanti hur.
Qalbida milliy g'urur,
O'zbekning qonida bor.

O'tkir OLIMOV,
Qashqadaryo viloyati,
Nishon tumani

OBOD VATANIM

Bag'ringda yayrab o'sdim,
Sensan meni jon-tanim.
Bog'ingni rosa kezdim,
Go'zal ona Vatanim.

Gullab yashna hamisha,
Senga talpinar ko'nglim.
Yuragimda yashaysan,
Mening ona Vatanim.

Seni jordan sevgaymiz,
Menga yo'ldosh qalamim.
Baxtimizga yashnab yur,
Obod ona Vatanim.

Gulandom
G'AFUROVA,
Shayxontohur
tumanidagi

84-maktab o'quvchisi

KO'ZBOYLOG'ICH

Ko'zboylog'ich, ko'zboylog'ich,
Sen bo'la qolgin poylog'ich.
Sen ushlab turgin takamni,
Men ushlay Sanjar akamni.
O'yinboshi saylanadi,
Ko'zlarimiz boylanadi.
«Iliq», «sovuiq», «sovuiq», «issiq»,
O'yin juda, juda qiziq.
Man tutdim: Sanjar aka,
Nimadir bu? Bumi? Taka!
Kavsar TURDIYEVA

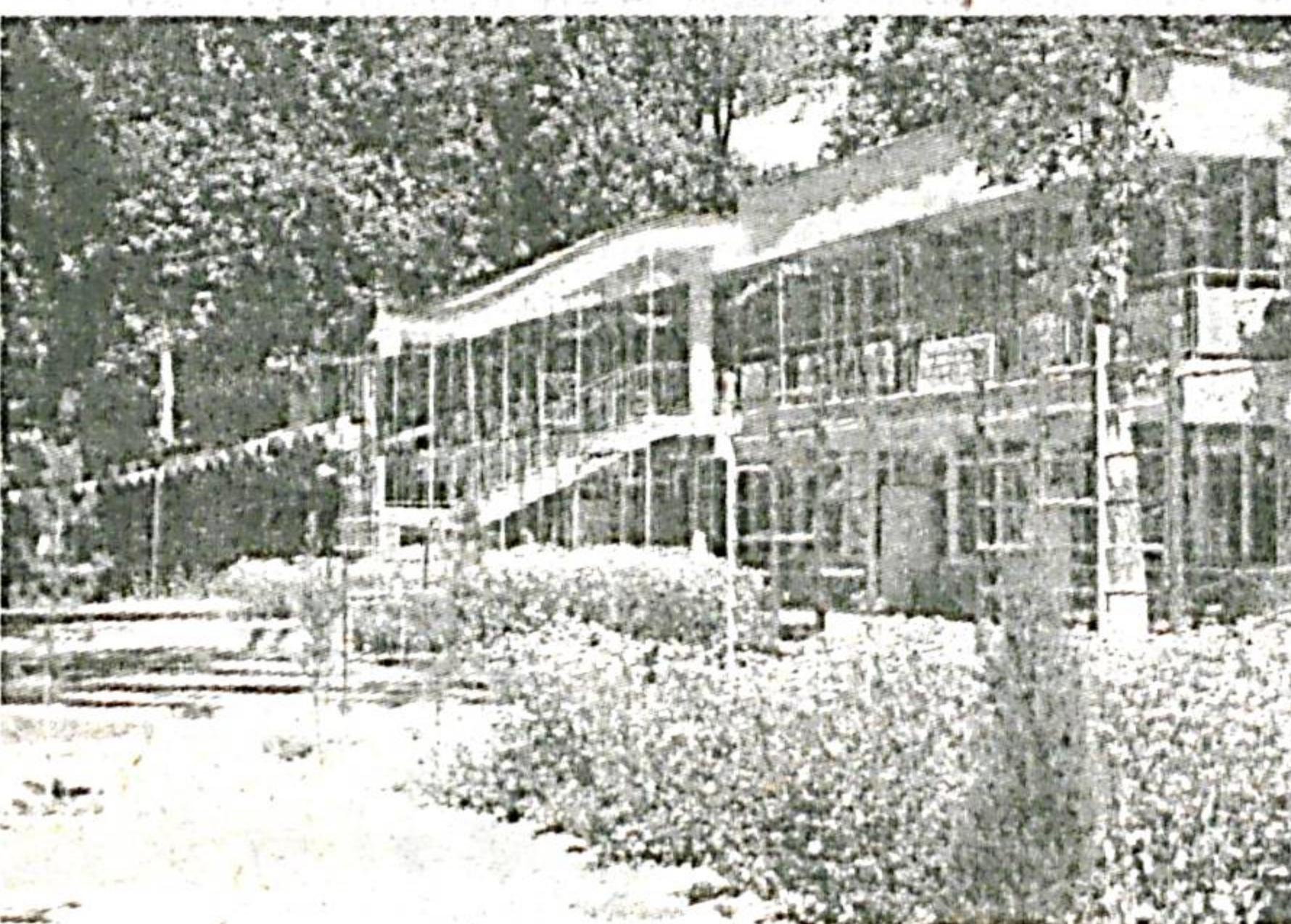
«YETTI YOSHGA TO'LDIK BIZ»

kerak. Bolajonlarning «Maktab yaxshi, u yerda peshinda uxlatishmaydi», degan gaplarini ham ko'p eshitgansiz-a?

Bugun sizlarga ana shunday orzulari amalga oshib, o'z bog'chalarini tark etayotgan Yunusobod tumanidagi 486-maktabgacha ta'lif muassasasining tarbiyalanuvchilari haqida hikoya qilmoqchimiz. «Gulbahor» nomli bu bog'chaning «G'uncha» guruhi tarbiyalanuvchilari «Bilimlar okeaniga sayohat» nomli xayrashuv kechasini o'tkazishdi.

*Nima uchun bugun biz
Quvnoq bayram qilamiz?
Chunki tez kun ichida
Biz muktabga boramiz!*

Bolalar yod olishgan shunday she'rlari bilan tadbirni boshlab berishdi. So'ng, sahnada bilimlar okeani tomon yo'l olayotgan kemaning kapitani ko'rindi. U matematika oroliga kirib kelishayotgani haqida xabar qildi. Bolalar shu orqali o'ngacha sanab, sonlarni tartib bilan joylab berishdi.

Kema yo'lida davom etib, bolalar goh bilimlar oroliga, keyin ranglar oroliga sayohat qilishdi. Yo'lida ular qaroqchilarga ham duch kelishdi. Qaroqchilar bu bolajonlar bilimdon bo'lganliklari uchun ularni ozod etishdi. Keling, kema kapitani Hayotbek Valiyevning taassurotlari bilan o'rtoqlashamiz:

— Men bog'chamni yaxshi

Maktabga tez roq borishni istamayd i g a n bolakay bo'lmasa ko'raman. Chunki bu yaxshi bog'cha. Ko'p bayramlar bo'ladi. Bugungi bayramimiz ham zo'r bo'ldi. Men sanashni, hamma ranglarni bilaman. Tarbiyachim aytdilar, biz muktabga tayyor ekanmiz. Endi muktabga boramiz.

Chindan ham ajoyib tarzda sahnalahtirilgan bayram barchaga manzur bo'ldi. Bu esa guruh

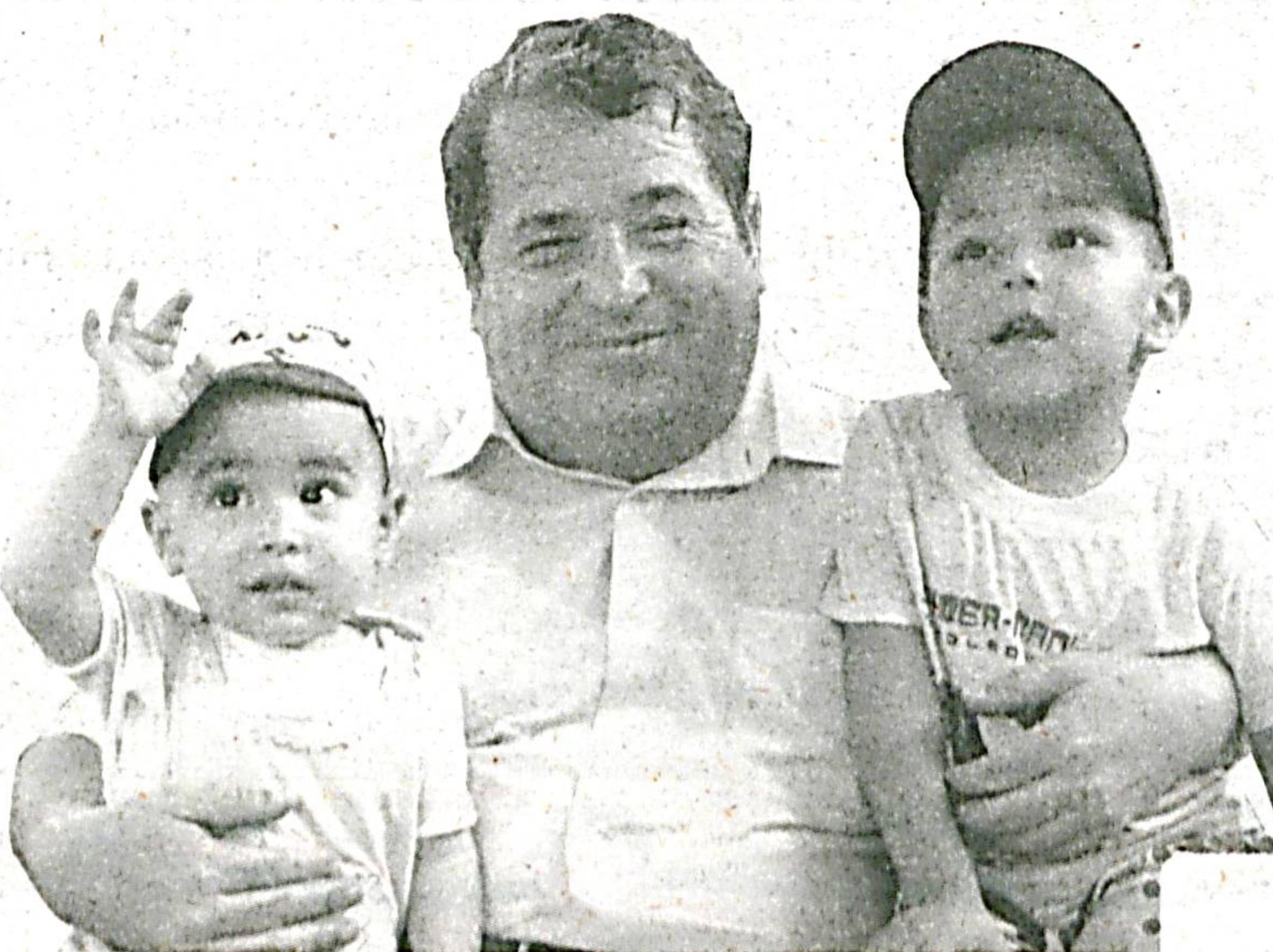
tarbiyachilari Munisa opa Rizayeva va Dilbar opa Alimovalarning mahoratlardidan ham darak beradi. Musiqa rahbari Nilufar opa Shojalilovaning esa bayramlarda o'rni bo'lakcha. Axir bolajonlarimiz kuy-ko'shipni juda sevishadi.

Umuman, bu bog'chada mohir tarbiyachilar ko'p. Ularga ushbu muktabgacha ta'lif muassasining rahbari Tohira opa Karimova boshqoshlar. Shunisi e'tiborga loyiqliki, 1974-yil tashkil etilgan ushbu bog'cha 2001-yilda gepatit kasalligi bilan kasallangan bolalarni sog'lomlashtirish sanitariya yo'nalişidagi muassasa aylantirildi. Tarbiyalanuvchilar uchun fitobar, ularning sog'liqlariga moslashtirilgan jismoniy mashqlar, turli to'garaklar tashkil etilgan. Tohira opaning aytishlaricha, bu maskanda bolalar «Uch ming

yillikning bolasi» dasturi asosida muktabga tayyorlanadilar. Shu tufayli bugungi tarbiyalanuvchilar o'ta zukko, tirishqoq. Buni bog'cha yoshidagi iqtidorli bolalarning «Oltin xumo» ko'rik-tanlovida bolalar o'zlarini chizgan suratlari bilan qatnashib, «Faxriy yorliq» bilan taqdirlanganlardan ham bilish mumkin.

Yuqorida aytganimiz, malakali tarbiyachilardan biri Gulbahor opa Mirzayevanining aytishlaricha, tarbiyachilar ham bolalardan qolishmagan holda turli tanlovlarida ishtirot etib kelishmoqda. Masalan, tuman tarbiyachilari o'rtasida o'tkazilgan sport musobaqasida Zumrad opa Qodirova 2-o'rinni egallagan ekanlar. O'z kasbdoshlari haqida faxr bilan so'zlagan Gulbahor opani ko'rib, biz bu dargohning katta-yu kichigi samimi, bolalarcha sodda va quvnoq insonlar ekaniga ishonch hosil qildik. Axir kelajakka shunday ma'naviyatchilar-u zukko yangi avlodlar kerak.

Sayyora JO'RAYEVA

Nabiralari Behzod va Farhod bilan.

Ko'p yillardan buyon «Gulxan» jurnalining badiiy muharriri, mas'ul kotibi bo'lib ishlab kelayotgan Mirvosil Odilov doimo qarshingizda kulib turadi. Yaxshi amallar bilan ko'nglingizni topishga hamisha vaqtibor.

Mirvosil aka tahririyatga kelgan maqolalarni rassomlarga layoqatiga qarab tarqatardi: «Portretni Osimxon Vosixonov boplaydi. Hikoya va she'rlar uchun rasm chizishga Rustam Zufarov usta, dizaynni esa birgalikda yaratamiz», deydi.

— Maktab vaqtida kundalik tutgansiz-a? — dedi bir suhbatda jurnal uchun tayyorlanayotgan taqvimga ishlav berayotib. — Ta'tilga chiqsak, kundalikning varaqlariga «kanikul» deb yozib qo'yardik. O'qituvchimiz tanbeh berardi:

— Kundalik varag'ini isrof qilmanglar, ta'til yozilgan kun sanasidan ma'lumku!

Oramizda birgina bola tejamkorlik bilan kundalik to'ldirgan ekan. Hozir o'sha sinfdoshimiz Toshkentdag'i eng peshqadam tijoratchilardan bira.

Mirvosil aka gapini tugatgan ham edi, telefon jiringlab qoldi. Go'shakni olib, «Labbay» deb javob berdi. Kim bilandir gaplashib, kayfiyatni xiralashganday bo'ldi.

— Telefonda gaplashishni ham bilish kerak, — tutoqdi u. — Bir tanishim

qo'ng'iroq qilishimni qayta-qayta so'radi. Qo'ng'iroq qildim. Go'shakdan ovoz kelgach, «Assalomu alaykum», dedim. Qizi bo'lsa kerak, dabdurustdan: — Kimsiz, sizga kim kerak, — dedi. Go'shakni joyiga qo'ydim. Qo'ydim-u, bolalarimga ibrat bo'lmog'i uchun bo'lgan gapni aytib berdim. Birozdan keyin yana sim qoqdim.

- Sizga kim kerak o'zi, kim bo'lasiz? — eshitildi yana o'sha ovoz.
- Men... Mirvosilman, — dedim jiddiy ohangda.
- Men sizni tanimayman, qayerga telefon qilayapsiz o'zi?
- Noiloj ranjiganimni ma'lum qildim:
- Qizim, meni tanimas ekansiz, otangizni chaqiring, kimligimni so'rab nima qilasiz?

Mirvosil aka arzimagan voqe'a bo'lib ko'rindigan, aslida esa insoniy munosabat yotgan telefon hangomasini davom ettirdi: — Ba'zida go'shakni ko'tarib, «Labbay» deyishing bilan: — Bonu! Bonumisan? Bonularning uyimi? — degan ovoz keladi.

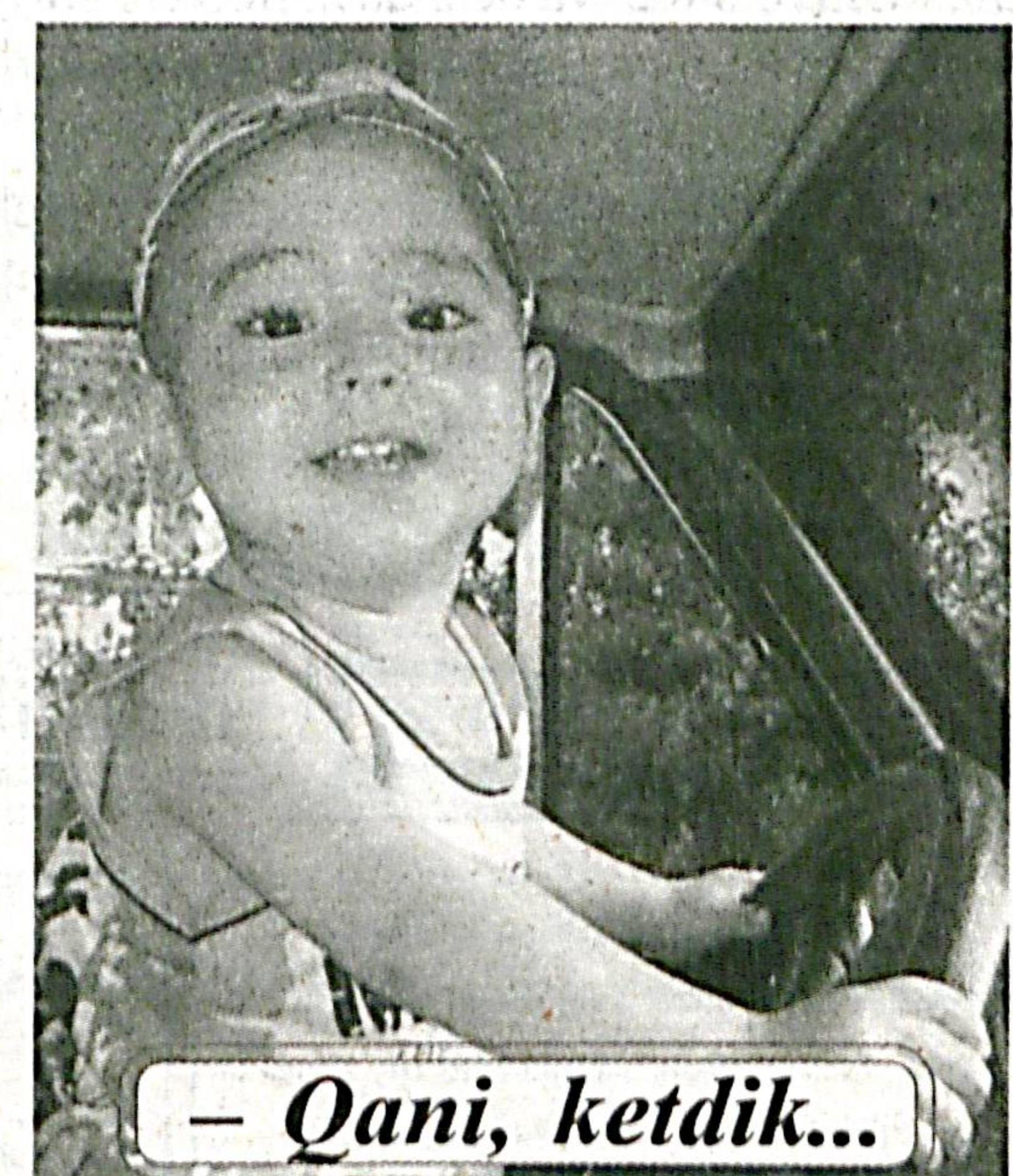
BOLALIGINI YO'QOTMAGAN RASSOM

Adashib tushganligini bilib, go'shakni joyiga qo'ydi.

O'ylanib qolasan, xo'sh, Bonuning otasi bo'ldim, deylik. Oddiy salomlashish odobini bilmaydigan qizga o'rtoq bo'lgan «qizim»dan ranjimaymanmi?

Barchaga birday ehtirom ko'rsatib yuradigan Mirvosil akademik o'z ishiga fidoyi, hayotga sinchkov ko'z bilan qarochi, o'ta andishali va mehrli, bolaligini yo'qotmagan ijodkor-rassom ijodiga baraka tilaymiz.

Ihhom AHROR

— Qani, ketdik...

YAXSHI

Bugungi kunda barakali ijod qilayotgan ko'plab bolalar shoirlarining ustozi, zahmatkash inson, o'zbek bolalar she'riyatining tolmas targ'ibotchisi, ajoyib tarjimon Tursunboy Adashboyevning yaqinda «Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi Bosh tahririyatida «Latifboyning loflari» kitobi chop etildi.

Uning mazkur kitobiga avvalgi kitoblaridan o'rın olgan she'rlar bilan birga yangi turkumdag'i loflari, tabiat muhofazasiga bag'ishlangan balladalar, bag'ishlovlar, ertak, doston va jahon bolalar abiyot amalga oshirgan tarjimalari kiritilgan.

Qissadan hissa chiqarish Tursunboy Adashboev ijodiga xos fazilat bo'lib, muallif bu borada o'quvchiga, kitobxonga suyanadi.

Kitob oltita bo'limdan iborat. Shoir har bir bo'limga kiritilgan asarlarida tabiat haqida yonib kuylaydi, onaga, Vatanga bo'lgan mehr-muhabbatni

ulug'laydi, o'zining olis bolalik yillariga xayolan sayohat qiladi.

«Latifboyning loflari»ni o'qib, o'zingiz ham lof to'qib yuborganingizni bilmay qolasiz. O'sha Latifboyi tushmagur hali tug'ilmasdan turib bobosi bilan yilqi boqadi, xarsang toshlarga qoziqlar qoqadi. Chigirtkaga egar urib, yugan soladi. Uni minib, tulki oviga jo'naydi. Bular-ku Latifboyning quruqlikdagi sarguzashtlari.

U Bahri ummonda Asad degan do'sti bilan yong'oqning bir pallasidan yasagan kemasida yo'lga tushadi.

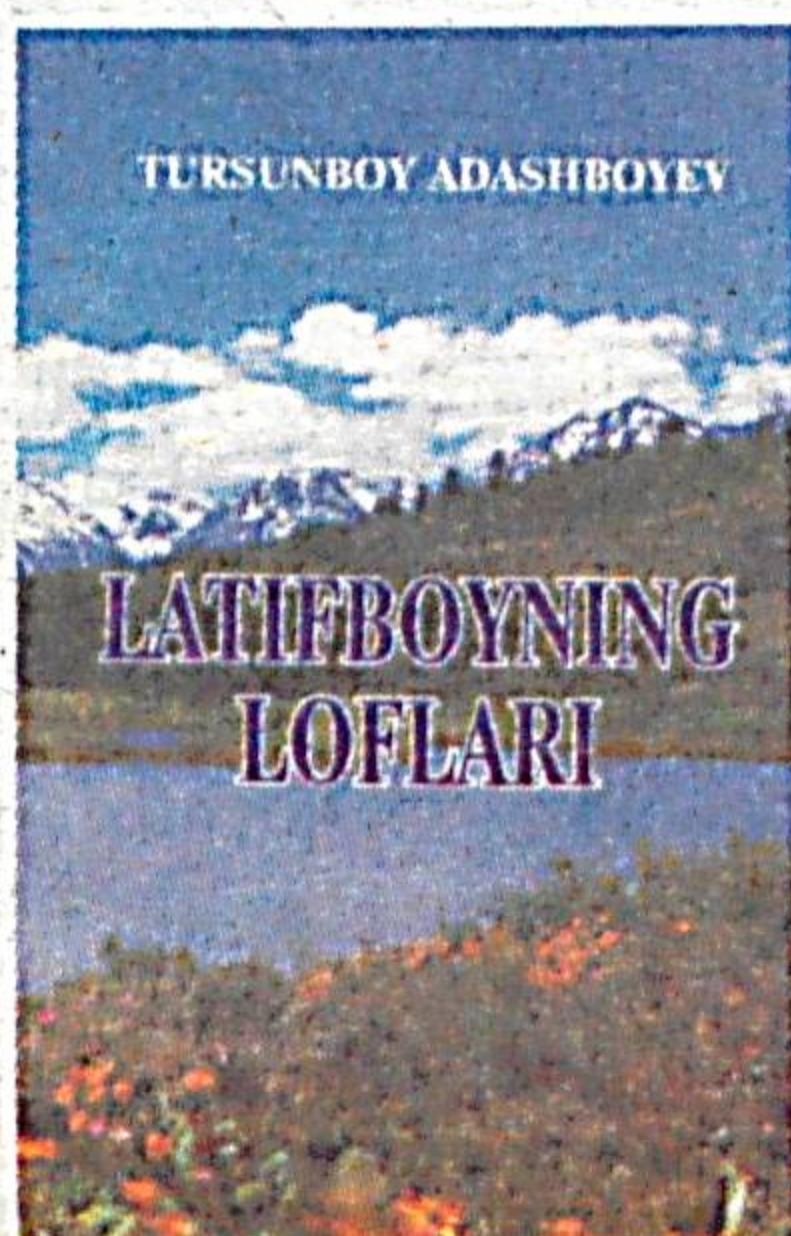
Muzqay-moqning yog'och qoshig'i eshkak

vazifasini o'taydi. Singapurni, Dubayni ko'rmoqchi bo'ladi...

Kitobdagi she'rlar ham quvnoq, ta'sirchan.

Kitobni o'qib, vaqtinig xush o'tishiga ishonaman. Darvoqe, kitob haqidagi o'z fikr-mulohazalaringizni nashriyotga yoki muharririyatga yozib yuborsangiz ham bo'ladi.

KITOBBLAR

BOR

Abdurahmon AKBAR

GAZETASIGA OBUNA DAVOM ETMOQDA

Aziz mushtariylar! «Kitob dunyosi» gazetasida O'zbekiston Respublikasidagi «O'zbekiston», «O'qituvchi», «G'afur G'ulom», «Cho'lpox» nomidagi nashriyot-matbaa ijodiy uylari, «Yangi asr avlodii», «Fan», «Universitet» va boshqa hamma nashriyotlarda chop etilayotgan adabiy-badiiy, ilmiy-ommabop o'quv adabiyotlari va darsliklar ro'yxati berib boriladi.

Sizga esa qaysi nashriyotda qanday kitob chiqqani haqida ma'lumot olishingizda «Kitob dunyosi» gazetasi ko'maklashadi.

Obuna bo'ling, biz bilan hamrohlik qiling.

Obuna indeksimiz – 238.

Muassislar:

O'zbekiston Matbuot va axborot agentligi, O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi, «KAMOLOT» yoshlar ijtimoiy harakati Markaziy Kengashi, «SOG'LOM AVLOD UCHUN» hukumatga qarashli bo'Imagan xalqaro xayriya jamg'armasi.

BOSH MUHARRIR:
To'lqin HAYITOVA

Dizayner va sahifalovchi:
Zuhra
MUXSIMOVA
Navbatchi:
Sayyora
JO'RAYEVA

Gazeta
O'zbekiston
Matbuot va
axborot
agentligida
0208-raqam
bilan 2007-yil
2-fevralda
ro'yxatdan
ot'gan.

BUGUNNING

«YANGI AVLOD»LARI

Tanishing! «Yangi avlod – 2007» bolalar ijodiyoti festivali g'olib Adham Xo'jamqulov. U 2004-yildan Jizzax shahridagi P.I.Chaykovskiy nomli musiqa mifiktabida tahsil olib kelmoqda.

Ustoz-san'atkorlari: Faxriddin Sodiqov.

Sevimli kuyi: «Dutorim».

Yoqtirgan rangi: qora va ko'k.

Sevimli fani: matematika, rus tili.

Uning dutorda chalgan kuylarini eshitish nafaqat ustozlari, shuningdek, o'zi kabi iqtidorli tengdoshlariga ham zavq bag'ishlaydi.

— Men doim bo'sh vaqtindan unumli foydalananishga harakat qilaman, kelajakda tadbirkor bo'lish istagida bo'lsam-da, o'zim sevgan asbob – dutorda turli kuylar yaratish niyatidaman, – deydi Adhamjon.

Biz ham bu yosh tengdoshimizga ulkan muvaffaqiyatlar tilaymiz.

Nazokatxon TOJIBOYEVA

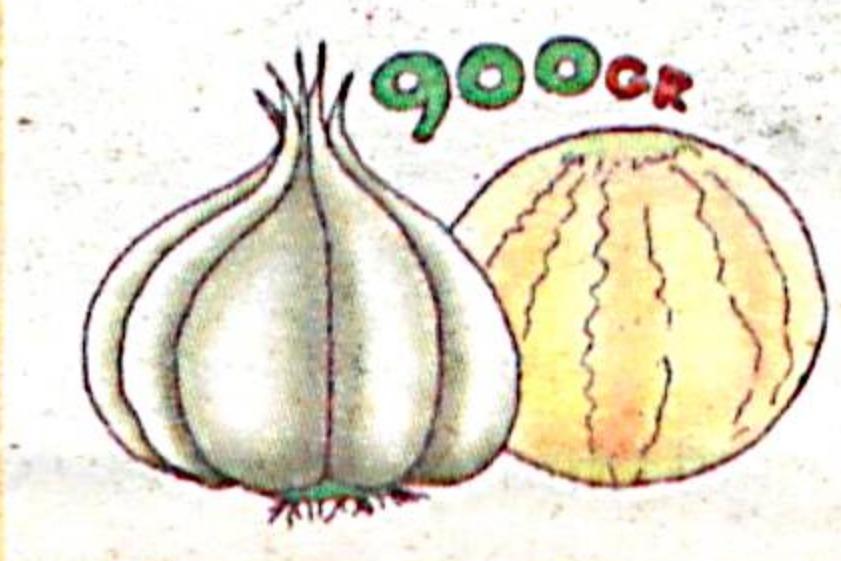
ULKAN SABZAVOTLAR

SABZI. Belgiyalik bir dehqon o'z tomorqasida og'irligi 1kg. 200gr. keladigan sabzi kavlab olgan. Biroq, bundan ham katta sabzini angliyalik dehqon yetishtirgan edi. «Ginnesning rekordlar kitobi»ga yozilgan bu sabzining vazni 1kg. 800 gr. bo'lgan. Yaponiyada sabzining uzunligi 1 metr va og'irligi 4 kg. gacha bo'lgan xillari bor. Shuni hisobga olnan dehqon o'z tomorqasida 3 kg. 500 gr.li

sabzi yetishtirishga muvaffaq bo'ladi.

SARIMSOQ. Oddiy vazni 50 gramm keladigan anjirdek sarimsoq bilan birga og'irligi 900 grammla, kattaligi handalakdek keladigan sarimsoq ham AQSHning Gilroy shahridagi qishloq xo'jalik ko'rgaz-masiga qo'yilgan.

XANDA

- Dadamning tug'ilgan kunini butun dunyo nishonlaydi.
- Nima sababdan? U kishi shunchalar mashhurni?
- Yo'q, dadam Yangi yil kechasi tug'ilganlar-da.
- ***
- Oyi, siz ilgari sirkda ishlaganmisiz?
- Yo'q, nima edi?
- Nega unda xolam: «Oying dadangni qo'lida o'ynata oladi», deyaveradi?

Aziz farzandlarim Xabibullo va Abdullo!

Tug'ilgan kuningiz bilan tabriklayman. Sizlarga salomatlik, baxtsa sodat tilayman. Mustaqil yurtimizning munosib farzandlari bo'lib ulg'ayib, yaqinlaringizni hamisha xursand qilib yurishingizni xohlayman.

Oyijoningiz NARGIZA

TAHIR HAY'ATI:

G'ayrat SHOUMAROV,
Dilbar ALIMJONOVA,
Qahramon QURANBOYEV,
Jabbor RAZZOQOV
(«O'zbekiston» NMU Bosh
muharrir o'rinosari),
Dilmurod RAHMATILLAYEV,
Dilshoda DADAJONOVA,
Feruza JALILOVA
(Bosh muharrir o'rinosari),
Sobirjon SHARIPOV,
Ergashvoy SARIQOV.

Manzilimiz:

700129,
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi, 30-uy.
Obuna indeksi: 198.
e-mail: tong1924@mail.ru
Tel: 244-27-25, 244-63-08
Tel./faks:
(99871) 244-38-10

Rassom:
Feruz MATYOQUBOV

«O'zbekiston»
nashriyot-matbaa ijodiy
uyida
chop etildi.
Haftaning
dushanba kuni chiqadi.
Shakli A-3,
2 bosma taboq.

Adadi - 49526
Buyurtma N: J 5439